

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Rīgā 2017.gada 7.februārī

Nr.50

Latvijas Republikas Saeimas
Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai

Par likumprojektu
“Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā” (Nr. 640/Lp12)

Ļoti cienījamā Laizānes kundze!

Saeima 2017. gada 2. februāra sēdē otrajā lasījumā atbalstīja likumprojektu “Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā” (Nr. 640/Lp12) (turpmāk – Likumprojekts). Plašas debates izpelnījās Likumprojektam iesniegtie priekšlikumi par grozījumiem Bērnu tiesību aizsardzības likuma 27. pantā, kas regulē jautājumu par bērna šķiršanu no ģimenes un bērna ārpusģimenes aprūpi.

Lai arī Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 110. panta otrais teikums valstij uzliek par pienākumu īpaši rūpēties un palīdzēt bērniem invalīdiem un bērniem, kas palikuši bez vecāku gādības, likumprojekta otrajā lasījumā atbalstīta norma, kas pasliktina un pat aizskar šādu bērnu tiesības.

Otrajā lasījumā atbalstītais papildinājums Bērnu tiesību aizsardzības likuma 27. pantā paredz, ka, sākot ar 2019. gada 1. janvāri, nodrošinot ārpusģimenes aprūpi bērnam līdz trīju gadu vecumam, viņu neievieto bērnu aprūpes iestādē, izņemot gadījumu, kad bērna veselības vai funkcionālo traucējumu dēļ saņemts ārsta atzinums, kurā noteikto speciālo aprūpi bērnam neapņemas nodrošināt neviena audžuģimene, nedz arī aizbildnis.

Secinu, ka ar likuma normas spēku iecerēts nostiprināt principu, ka atsevišķos gadījumos bērnu labākās intereses ir uzaugt nevis ģimeniskā vidē, bet gan bērnu aprūpes iestādē. Taču atbilstoši ANO Bērnu tiesību konvencijai vispāratzīts ir princips, ka bērnu pilnvērtīgai un harmoniskai attīstībai vislabvēlīgākā vide ir ģimene.

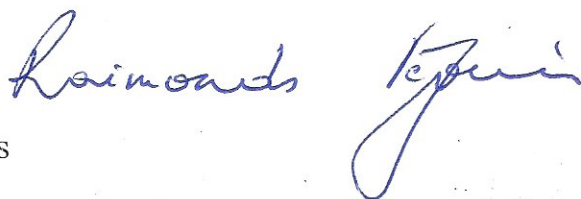
Tāpat arī ar likuma normu iecerēts noteikt, ka pret bērniem ir pieļaujama atšķirīga attieksme, vadoties no bērnu vecuma un veselības stāvokļa. Taču Bērnu tiesību aizsardzības likuma 3. panta otrajā daļā valsts ir apņēmusies nodrošināt bērnu tiesības visiem bērniem bez jebkādas diskriminācijas, tostarp neatkarīgi no bērna veselības stāvokļa, dzimšanas vai citiem apstākļiem. Šādu pienākumu paredz arī Satversmes 91. pants.

Visbeidzot, vēršu uzmanību, ka jau šobrīd Bērnu tiesību aizsardzības likuma 27. panta trešā daļa un 3.¹ daļa paredz, ka bērnam primāri tiek nodrošināta iespēja augt pie aizbildņa vai audžuģimenē un ārpusģimenes aprūpi bērnu aprūpes iestādē nodrošina tikai tad, ja aprūpe pie aizbildņa vai audžuģimenē nav piemērota konkrētam bērnam. Katra bērna situācija ir atšķirīga, un kā tāda tā arī ir vērtējama, rodot labākos risinājumus bērna pilnvērtīgai attīstībai katrā konkrētajā gadījumā. Nav vēlams likuma normās definēt tādus izņēmumus, kas savā būtībā ir pretēji bērna labākajām interesēm un var radīt priekšnoteikumus bērna pamattiesību aizskārumiem.

Aicinu pielikt visas pūles, lai Bērnu tiesību aizsardzības likuma 27. panta 3.¹ daļas pirmajā teikumā ietvertais princips tiktu pilnvērtīgi iedzīvināts. Likumprojekta normās būtu vēlams rast tādus risinājumus, kas paātrina šīs normas pilnīgu piemērošanu praksē, nevis to attālina.

Nemot vērā minēto, lūdzu šos jautājumus rūpīgi izvērtēt līdz Likumprojekta pieņemšanai galīgajā lasījumā un nodrošināt Likumprojekta normu atbilstību Satversmei un Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām.

Cienā

Valsts prezidents

Raimonds Vējonis